

Sobre la proposta de finançament que el govern ha enviat al Parlament

Ni optimistes ni pessimistes: cal ser positius

ANTONI SOY

La proposta de finançament que el govern ha enviat al Parlament pot ser que sigui millorable, com tot a la vida, però d'entrada crec que hem aconseguit un bon model, una proposta potent que significa un canvi molt important respecte a la situació que teníem fins ara.

Avançem en la sobirania fiscal de Catalunya establint la capacitat normativa i la responsabilitat fiscal sobre tots els impostos, així com una agència tributària pròpia. L'única limitació serà la necessària coordinació que hi haurà d'haver amb l'Estat i també amb la Unió Europea.

Fem un pas fonamental cap a una relació bilateral Generalitat-Estat. La comissió mixta de relacions fiscals i financeres, amb els mateixos representants de totes dues administracions i amb presidència rotatòria anual, té el paper central en la definició i actualització del sistema de finançament. La inversió pública de l'Estat a Catalunya haurà de ser igual a la seva participació en la renda i serà establerta per una comissió, presidida per la Generalitat i en què també seran presents les administracions locals i estatal. S'acaba l'opacitat que fins avui dia ens impedeix accedir a

les balances fiscals i s'introdueix el principi de transparència en les relacions Generalitat-Estat. La comissió mixta valora els serveis que l'Estat presta a Catalunya i a partir d'aquesta valoració la Generalitat atribueix una part de la recaptació per pagar-li aquests serveis. El límit màxim, susceptible per tant de ser inferior, no pot superar el 50% de cadascun dels impostos. Al mateix temps, Catalunya continua cooperant amb la resta de l'Estat, però, aquí també, s'estableixen límits. Quantitativament, la cooperació no pot superar, com passa ara, que un cop feta l'aportació perdem posicions en l'ordenació de les comunitats autònomes segons la renda per càpita. Temporalment es fixa la revisió quinquennal dels mecanismes d'aquesta cooperació, s'estableix que d'aquí a deu anys el dèficit fiscal català s'ha d'equiparar al de regions europees de renda similar i que d'aquí a quinze anys Catalunya haurà de disposar d'una capacitat financera

similar a la dels territoris que tenen el concert econòmic.

En l'àmbit municipal disposarem d'una llei pròpia d'hisendes locals. La Generalitat tindrà la competència i la capacitat normativa per a la tutela financera, la regulació i l'establiment dels tributs locals i s'establiran els mecanismes perquè les altres administracions compensin els governs locals per les despeses impròpies que suporten, que no són poques. Per tot plegat el Parlament crea per llei un fons de cooperació local que estableix els criteris i distribueix els recursos destinats als governs locals. És veritat que en aquest punt el document tramès al Parlament requereix una redacció més acurada perquè quedi totalment clar que s'hi inclouen, com passa a tots els Estats de caire federal, els recursos provinents de l'Estat.

A Esquerra Republicana estem sa-

pactat amb forces que es diuen federalistes i que tenen fortes pressions d'alguns sectors del seu partit germà a les Espanyes. En aquest sentit m'atreveixo a dir que hem portat el PSC molt més lluny del que en general s'esperava. Això no vol dir que haguem deixat de creure en el concert cooperatiu, la sobirania fiscal sense límits, la bilateralitat pura i la transparència total en les relacions amb l'Estat. Només reflecteix que avui les forces sobiranistes no tenim els dos terços necessaris per proposar-ho amb realisme, sense generar frustració. Crec que no se'ns pot acusar de feblesa psicològica o d'haver-nos deixat ensarronar. Entre l'optimisme triomfant i el pessimisme estèril ens caldria ser simplement positius. El sobiranisme d'Esquerra ha marcat el terreny de joc, sabent, però, que s'havia de pactar amb un equip que es diu federalista si volem -i el necessitem- un millor model de finançament.

El nou Estatut de Catalunya és cosa de tots i ara toca tancar files i aconseguir un consens sòlid que ens permeti frenar les investides amb pretensió de rebaixes que ens arriben des de Madrid. El finançament i l'Estatut no són patrimoni de cap partit concret, ni tan sols del govern. Cadascú des del seu àmbit -en el cas dels partits polítics ha de ser des del Parlament- hem de demostrar unitat si volem que Madrid no tingui les mans lliures per escapar les aspiracions legítimes de Catalunya. Demostrem-los que som capaços de comportar-nos com el país que som.

SALVADOR ANTON

tisfets amb la proposta del govern. Si no fos així no hauríem donat el vistiplau per enviar-la al Parlament, on ha de ser debatuda. El model s'ha

• ANTONI SOY, PRESIDENT DEL CONSELL ASESOR MUNICIPAL D'ERC I PROFESOR D'ECONOMIA APLICADA DE LA UNIVERSITAT DE BARCELONA

Caliu de la Fira de Guadalajara 2004

JOSÉ M. MURIA

Ha de quedar clar que la major part del pes de l'organització de la presència catalana a la Fira Internacional del Llibre de Guadalajara el van portar els treballadors habituals d'aquesta empresa i l'Institut Ramon Llull, malgrat les dificultats que va sofrir aquesta casa amb la defeció del govern de les Balears en un mal moment i el desconeixement que tenia de les coses un govern català que tot just havia canviat.

Efectivament, l'any 2004 va començar amb ensurts. Les declaracions del president de la Generalitat, dient que Catalunya vindria a la FIL dins el "pavelló d'Espanya" ens van fer creure que tot s'ensorrava. Vam arribar a suposar que les innombrables gestions de molts, com és el cas dels llibreters catalans, per aconseguir que Catalunya hi fos invitada com a convidat d'honor

i les diverses i delicades maniobres per salvar-nos de les travetes amb què ens van voler fer caure algunes autoritats espanyoles, havien estat inútils.

He d'admirar la calma, la paciència i la bona fe de Raúl Padilla, president de la Fira, que va procedir a reconstruir acuradament la relació amb el nou govern català, quan tot podia suggerir que el més convenient era engagar-lo i buscar un altre convidat dels que hi tenien interès manifest. Aquest era el cas de la mateixa Andalusia, que havia fet fins al darrer moment tots els esforços possibles per guanyar-nos.

No sé si hauria estat el mateix si no hagués existit la nostra antiga amistat i, sobretot, l'estimació que va sentir sempre en Raúl pel meu pare, el català més catalanista de tots els que han viscut mai a Guadalajara.

També s'ha de reconèixer el gran valor de les autoritats culturals catalanes, que van saber rectificar a temps i escarrassar-se d'una manera impressionant per recuperar terreny. La veritat és que, després de l'esglai i del desconcert inicial, quan van posar el peu a l'accelerador van demostrar una gran capacitat d'organització i unes enormes ganes de fer les coses molt bé. La mateixa Fira en va ser la millor prova.

Es podrà parlar de *cosetes* i de minúscules pifiades; de què hi va mancar, qui hi havia de ser; dir que s'hi va encabir algú que no tenia cap raó de ser-hi... Es podrà dir tot el que es vulgui, però el resultat va ser magnífic. L'opinió mexicana és unànime: els catalans van tenir un paper decisiu en el fet de convertir la Fira del 2004 en la millor de totes i també, cosa que resulta igualment satisfactòria, en la projecció internacional de la cultura catalana més important de tots els temps.

No sé si es pot dir que sigui la més meritòria si la comparem amb la tasca modesta però constant que van fer tant els exiliats polítics, amb recursos molt magres, però en volum i qualitat la FIL 2004 no deixa cap dubte.

Al final de tot, els qui vam participar-hi en podem estar molt satisfets. Jo, personalment, per a qui la Fira va tenir una doble significació, n'he quedat molt content: una obra important dels

meus, tant els d'aquí com els d'allà. Per primera vegada em vaig sentir del tot sencer: Jalisco es va imbuir de Catalunya. Durant una setmana llarga les meves arrels van integrar en un arbre comú. Com podia deixar de viure-ho talment emocionat?

Finalment, he de manifestar que conservaré sempre un enorme agraïment a les persones que van fer possible aquesta inoblidable experiència i, naturalment, també una íntima i intensa rancúnia envers tots aquells i aquelles que van fer el que els va ser possible per evitar que "la FIL catalana" fos una realitat.

Penso, per exemple, en els gestors de l'ambaixada d'Espanya i alguns capítostos de l'actual govern de Mèxic, similar al PP espanyol, que els van secundar; penso en els mexicans més papistes que el mateix Papa, que es van manifestar en públic i en privat en contra, argumentant que Catalunya no és un país...; penso en els funcionaris del govern de Madrid, que des de l'any 2000 van procurar treure-li del cap la idea de convidar Catalunya a la representant de la FIL a Madrid. "Cualquiera otra", li van dir. De tots ells i de llurs arbres genealògics, me'n recordaré sempre.

• JOSÉ M. MURIA, MEMBRE DE NÚMERO DE L'ACADEMIA MEXICANA DE LA HISTÒRIA